

จานต์ทิต

ในศัพท์นี้มีปัจจัย ๒ ตัว คือ อีย เอยฺย ใช้แทน จาน, อรห, หิต, และ ภว ศัพท์

อีย ปัจจัย แทน จาน ศัพท์

ตัวอย่างที่ ๑

รมณฺสฺส จานํ รมณียํ
(อ.ที่ตั้ง แห่งความยินดี ชื่อว่า รมณียะ)

ตัวอย่างที่ ๒

มรณฺสฺส จานํ มรณียํ
(อ.ที่ตั้ง แห่งความตาย ชื่อว่า มรณียะ)

ตัวอย่างที่ ๓

มฺุจฺจนฺสฺส จานํ มฺุจฺจนียํ
(อ.ที่ตั้ง แห่งความพ้น ชื่อว่า มฺุจฺจนียะ)

อีย ปัจจัย แทน หิต ศัพท์

ตัวอย่างที่ ๑

อุปาทานานํ หิตํ อุปาทานียํ (วตฺถุ)
(อ.วตฺถุ อันเกื้อกูล แก่อุปาทาน ท. ชื่อว่า อุปาทานียะ)

ตัวอย่างที่ ๒

สวณสุส หิตํ สวณียํ (วตฺถุ)
(อ.วตฺถุ อ้นเกื้อกุล แก่การฟัง ชื่อว่า สวณียะ)

ตัวอย่างที่ ๓

คมนสุส หิตํ คมนียํ (วตฺถุ)
(อ.วตฺถุ อ้นเกื้อกุล แก่การไป ชื่อว่า คมนียะ)

อีย ปัจจยฺ แทน ภว ศัพท์

ตัวอย่างที่ ๑

อุทเร ภวํ อุทริยํ (โกชนํ)
(อ.วตฺถุ อ้นมี ในท้อง ชื่อว่า อุทริยะ)

ตัวอย่างที่ ๒

นคเร ภวํ นครียํ (วตฺถุ)
(อ.วตฺถุ อ้นมี ในนคร ชื่อว่า นครียะ)

เอยฺย ปัจจยฺ แทน อรหติ

ตัวอย่างที่ ๑

อาหุณํ อรหตีติ อาหุเนยโย (สงฺโฆ)
(อ.พระสงฆ์ ใด ย่อมควาร ซึ่งของอันเขานำมาบูชา เพราะเหตุ นั้น อ.
พระสงฆ์ นั้น ชื่อว่า อาหุเนยยะ)

ตัวอย่างที่ ๒

ปาหุณ อรหตีติ ปาหุเนยโย (สงฺโฆ)
(อ.พระสงฆ์ ไค ย่อมควร ซึ่งของต้อนรับแขก เพราะเหตุนี้ อ.พระสงฆ์
นั้น ชื่อว่า ปาหุเนยยะ)

เอยฺย ปัจจยฺ แทน หิต ศัพท์

ตัวอย่างที่ ๑

วิธิสฺส หิตํ วิธะยฺ (วตฺถุ)
(อ.วตฺถุ อันเกื้อกูล แก่วิธี ชื่อว่า วิธะยยะ)

ตัวอย่างที่ ๒

ปเถ หิตํ ปาเถยฺ (วตฺถุ)
(อ.วตฺถุ อันเกื้อกูล ในหนทาง ชื่อว่า ปาเถยยะ)

แบบฝึกหัดท้ายบท

๑. ทสฺสนียา (อิตฺถิ) ลงปัจจัยอะไร ในตัทธิตไหน จงวิเคราะห์
๒. ทสฺสนียโย (ภิกฺขุ) ลงปัจจัยอะไร ในตัทธิตไหน จงวิเคราะห์
๓. อาหุเนยฺยา (มาตาปิตโร) ลงปัจจัยอะไร ในตัทธิตไหน จงวิเคราะห์
๔. ทกฺขิณฺเยโย (สงฺโฆ) ลงปัจจัยอะไร ในตัทธิตไหน จงวิเคราะห์
๕. อุทกียํ (วตฺถุ) ลงปัจจัยอะไร ในตัทธิตไหน จงวิเคราะห์